

Додаток 2
до наказу №29
від 11.08.2025

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення вченої ради
університету №10/3.4
від 24 квітня 2025 року

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань
охорони праці та безпеки життєдіяльності у
Бердянському державному педагогічному університеті

1. Загальні положення

1.1. Це Положення встановлює порядок навчання та перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності працівників Бердянського державного педагогічного університету (далі – Університет), а також навчання з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності (охорона здоров'я, пожежна, радіаційна безпека, безпека дорожнього руху, цивільний захист, попередження побутового травматизму тощо) учасників освітнього процесу.

1.2. Це Положення розроблене з урахуванням Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 26 грудня 2017 року № 1669 «Про затвердження Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти» (далі – Положення).

1.3. Вимоги цього Положення є обов'язковими для виконання учасниками освітнього процесу та працівниками Університету та спрямовані на реалізацію системи безперервного навчання з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності здобувачів вищої освіти, працівників з метою забезпечення належних, безпечних і здорових умов навчання та праці,

запобігання нещасним випадкам та професійним захворюванням.

1.4. В Університеті один раз на 3 роки складаються плани-графіки проведення навчання та перевірки знань працівників з питань охорони праці, які затверджуються наказом.

1.5. Контроль за дотриманням вимог цього Положення здійснюють органи управління освітою за підпорядкуванням, органи державного нагляду за охороною праці, представники галузевої Профспілки.

2. Навчання з питань охорони праці учасників освітнього процесу

2.1. Навчання учасників освітнього процесу з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності в Університеті проводиться відповідно до вимог законодавства у сфері освіти.

2.2. В Університеті під час освітнього процесу здійснюється навчання з питань охорони праці у вигляді інструктажів з охорони праці. Крім цього, проводиться навчання з питань безпеки життєдіяльності.

2.3. Навчання учасників освітнього процесу з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності проводиться як традиційними методами, так і з використанням сучасних форм організації навчання – модульного, дистанційного тощо, а також з використанням технічних засобів навчання – аудіовізуальних, комп'ютерних тощо.

2.4. Під час освітнього процесу на учасників освітнього процесу поширюється законодавство про охорону праці.

3. Організація навчання і перевірки знань працівників з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності в Університеті

2.5. Під час прийняття на роботу і в процесі роботи посадові особи та інші працівники Університету проходять інструктаж, навчання та перевірку знань з питань охорони праці, надання домедичної допомоги потерпілим від нещасних випадків, а також правил поведінки в разі виникнення аварій та надзвичайних ситуацій.

2.6. Навчанню і перевірці знань підлягають усі без винятку працівники Університету з урахуванням умов праці та їх діяльності (науково-педагогічної, громадської тощо).

2.7. Ректор та працівники Університету, відповідальні за організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності, інші працівники, які є членами постійно діючої комісії з перевірки знань в Університеті, один раз на три роки проходять навчання і перевірку знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності.

2.8. Перевірка знань працівників Університету з питань цивільного захисту, охорони праці, безпеки життєдіяльності здійснюється відповідно до вимог нормативно-правових актів з охорони праці, пожежної, радіаційної безпеки тощо, додержання яких входить до їхніх функціональних обов'язків.

2.9. Особи, які суміщають посади, проходять інструктаж, навчання і перевірку знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності з основних професій і з професій за сумісництвом.

2.10. Навчання з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності ректора та його заступників проводяться в місцях, визначених Міністерством освіти і науки України. Місця проведення навчання з питань охорони праці для керівників структурних підрозділів, працівників, відповідальних за охорону праці визначаються ректором Університету.

2.11. Усі інші працівники Університету проходять навчання і перевірку знань з охорони праці, безпеки життєдіяльності безпосередньо в Університеті обсягом не менше 20 годин.

2.12. Перевірка знань працівників Університету з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності здійснюється комісією, склад якої затверджується наказом ректора Університету.

Головою комісії призначається ректор або один із проректорів, до службових обов'язків якого входить організація роботи з охорони праці, безпеки життєдіяльності. У разі потреби створення комісій в окремих структурних підрозділах їх очолюють керівники відповідних підрозділів чи їх

заступники.

До складу комісії Університету входять провідний інженер з охорони праці, юрисконсульт, представник Первинної профспілкової організації. Комісія вважається правочинною, якщо до її складу входять не менше трьох осіб.

2.13. Усі члени комісії мають пройти навчання та перевірку знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності у порядку, встановленому цим Положенням.

2.14. Перелік питань для перевірки знань з охорони праці, безпеки життєдіяльності працівників складається членами комісії з урахуванням місцевих умов та затверджується ректором Університету.

2.15. Формою перевірки знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності працівників є тестування, залік або іспит. Тестування проводиться комісією за допомогою технічних засобів (автоекзаменатори, модульні тести тощо), залік або іспит – за екзаменаційними білетами у вигляді усного або письмового опитування, а також творчої роботи.

2.16. Результати перевірки знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності працівників заносяться до протоколу засідання комісії з перевірки знань працівників з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності.

2.17. У разі незадовільних результатів перевірки знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності працівники Університету протягом одного місяця проходять повторну перевірку знань.

2.18. Не допускаються до роботи працівники, які не пройшли навчання і перевірку знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності.

2.19. Організаційне забезпечення роботи комісії з перевірки знань (організація проведення перевірки знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності, оформлення, облік і зберігання протоколів перевірки знань, оформлення і облік посвідчень про перевірку знань тощо) покладається на Університет. Термін зберігання протоколів перевірки знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності – не менше 5 років.

2.20. Позачергове навчання і перевірка знань працівників з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності проводяться під час переведення їх на іншу роботу або призначення на іншу посаду, що потребує додаткових знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності.

3. Організація проведення інструктажів з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності

3.1. Працівники Університету під час прийняття на роботу та періодично мають проходити інструктажі з питань охорони праці, навчання щодо надання домедичної допомоги потерпілим від нещасних випадків, правил поведінки та дій під час виникнення аварійних ситуацій, пожеж і стихійних лих, навчання з питань цивільного захисту, у тому числі правилам техногенної та пожежної безпеки.

3.2. Порядок проведення інструктажів з охорони праці з працівниками Університету передбачає:

1) вступний інструктаж з охорони праці для працівників, які: приймаються на постійну або тимчасову роботу незалежно від їх освіти, стажу роботи та посади; прибули до Університету і беруть безпосередню участь в освітньому та виробничому процесах або виконують інші роботи для цього Університету.

Вступний інструктаж проводиться відповідальною особою відповідно до наказу ректора, на яку покладається цей обов'язок і яка в установленому цим Положенням порядку пройшла навчання і перевірку знань з питань охорони праці.

Вступний інструктаж проводиться за спеціально розробленою програмою. Програма та тривалість інструктажу затверджуються ректором Університету.

Запис про проведення вступного інструктажу робиться в журналі реєстрації вступного інструктажу з питань охорони праці для працівників, який зберігається у провідного інженера з охорони праці або працівника, що

відповідає за проведення вступного інструктажу, а також у наказі про прийняття працівника на роботу;

2) первинний інструктаж з охорони праці проводиться до початку роботи безпосередньо на робочому місці з працівником:

- новоприйнятим (постійно чи тимчасово) до Університету;
- який переводиться з одного структурного підрозділу Університету до іншого;
- який виконуватиме нову для нього роботу;
- відрядженим іншим закладом освіти, який бере безпосередню участь в освітньому або науково-дослідному процесах.

Первинний інструктаж на робочому місці проводиться індивідуально або з групою осіб одного фаху за чинними в закладі інструкціями з охорони праці відповідно до виконуваних робіт;

3) повторний інструктаж з охорони праці проводиться на робочому місці індивідуально з окремим працівником, групою працівників, які виконують однотипні роботи, за обсягом і змістом питань первинного інструктажу.

4) позаплановий інструктаж проводиться на робочому місці або в кабінеті охорони праці у разі:

- введення в дію нових або внесення змін та доповнень до нормативно-правових актів з охорони праці;
- порушень працівниками вимог нормативно-правових актів з охорони праці, що призвели до травм, аварій, пожеж тощо.

Позаплановий інструктаж проводиться індивідуально з окремим працівником або групою працівників одного фаху. Обсяг і зміст позапланового інструктажу визначаються в кожному окремому випадку залежно від причин і обставин, що спричинили потребу його проведення;

5) цільовий інструктаж з охорони праці проводиться у разі:

- ліквідації аварії або стихійного лиха;
- проведення робіт, на які відповідно до законодавства з питань

охорони праці оформлюється наказ.

Цільовий інструктаж проводиться індивідуально з окремим працівником або групою працівників. Обсяг і зміст цільового інструктажу визначаються залежно від виду робіт, що виконуватимуться.

3.3. Первинний, повторний, позаплановий і цільовий інструктажі з охорони праці завершуються перевіркою знань у вигляді усного опитування або за допомогою технічних засобів, а також перевіркою набутих знань особою, яка проводила інструктаж.

При незадовільних результатах перевірки знань після первинного, повторного чи позапланового інструктажів протягом 10 днів додатково проводяться інструктаж і повторна перевірка знань.

3.4. Про проведення первинного, повторного, позапланового та цільового інструктажів з охорони праці працівників, здобувачів вищої освіти особа, яка проводила інструктаж, вносить запис до журналу реєстрації інструктажів з питань охорони праці на робочому місці. Сторінки журналу реєстрації інструктажів мають бути пронумеровані і прошнуровані.

3.5. Крім проведення інструктажів з охорони праці, зі здобувачами вищої освіти, працівниками Університету проводяться інструктажі з безпеки життєдіяльності, які містять питання безпеки праці, охорони здоров'я, пожежної, радіаційної безпеки, цивільного захисту, безпеки дорожнього руху, попередження побутового травматизму, дій у випадку надзвичайних ситуацій тощо.

Порядок проведення, тематика та організація проведення інструктажів з безпеки життєдіяльності здобувачів вищої освіти, працівників визначаються змістом Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 26 грудня 2017 року № 1669 «Про затвердження Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти».

3.6. Перед початком навчальних занять один раз на рік, а також під час зарахування до Університету здобувачів вищої освіти проводиться вступний інструктаж з безпеки життєдіяльності службами охорони праці або особами, на яких покладено ці обов'язки наказом ректора Університету.

3.7. Первинний інструктаж з безпеки життєдіяльності проводиться на початку навчального року перед початком занять у кожному кабінеті, лабораторії, центрі, тощо, перед початком канікул, а також перед початком заходів за межами Університету.

Первинний інструктаж з безпеки життєдіяльності проводять науково-педагогічні працівники, куратори академічних груп, керівники гуртків тощо. Інструктаж проводиться зі здобувачами вищої освіти.

Запис про проведення первинного інструктажу з безпеки життєдіяльності робиться в окремому журналі реєстрації первинного, позапланового, цільового інструктажів з безпеки життєдіяльності здобувачів вищої освіти, який зберігається в кожному кабінеті, лабораторії, спортзалі тощо.

3.8. Позаплановий інструктаж з безпеки життєдіяльності зі здобувачами вищої освіти проводиться у разі порушення ними вимог нормативно-правових актів з охорони праці під час освітнього процесу, що може призвести чи призвело до травм, надзвичайних ситуацій тощо, а також у разі нещасних випадків, що сталися під час освітнього процесу та за межами Університету.

3.9. Цільовий інструктаж з безпеки життєдіяльності проводиться зі здобувачами вищої освіти в разі організації позанавчальних заходів (олімпіади, екскурсії, туристичні походи, спортивні змагання тощо).

Провідний інженер
з охорони праці

Сергій ДЖИГАЛЮК